PROGRAM OB SVETOVNEM DNEVU KNJIGE IN AVTORSKIH PRAVIC 2025

Mednarodna pobuda organizacije UNESCO o obeležitvi svetovnega dneva knjige šteje letos okroglo, 30. obletnico. V skoraj treh desetletjih se je praznik knjig razširil v več kot 100 držav po svetu. V Sloveniji smo na pobudo pisatelja Evalda Flisarja svetovni dan knjige obeležili že takoj na začetku, leta 1995, s programom v organizaciji Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani, kmalu pa so se prestolnici pridružila tudi druga slovenska mesta in številne institucije, ki so tako ali drugače povezane s knjigami in literaturo. Praznovanje svetovnega dneva knjiga je pred dobrima dvema desetletjema UNESCO nadgradil s še eno zanimivo pobudo – Madrid je bil leta 2001 prav na svetovni dan knjige kot prvo mesto razglašen za enoletno svetovno prestolnico knjige z zavezo in s ciljem še bolj intenzivnega spodbujanja branja, razvoja bralne kulture in večanja dostopnosti knjige. Leta 2010 si je ta naziv pridobila tudi Ljubljana, v sredo, 23. aprila, pa pričakujemo razglasitev že 25. svetovne prestolnice knjige.

Letošnji svetovni dan knjige in avtorskih pravic, praznik knjig, književnih ustvarjalk in ustvarjalcev, bralk in bralcev, založb, knjigarn, knjižnic in vseh, ki jim je ljuba pisana beseda, bo Mladinski kulturni center Maribor v sodelovanju s številnimi partnerskimi organizacijami obeležil z dogodki in aktivnostmi, ki bodo potekali med 16. in 24. aprilom 2025 na različnih prizoriščih v Mariboru in okolici. Pestro dogajanja pa se bo kot ponavadi odvilo tudi v številnih drugih slovenskih mestih. Aprilsko dogajanje povezano s svetovnim dnevom knjige je nekakšen uvod v Slovenske dneve knjige, ki se bodo letos odvijali maja in junija.

Program v Mariboru in okoliških krajih, 16.-24. april 2025

NOVINARSKA KONFERENCA Z RAZGLASITVIJO NOMINIRANK IN NOMINIRANCEV NAGRADE VASJE CERARJA S PODROČJA PREVAJANJA MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI

Na novinarski konferenci bomo v družbi s programskimi partnerji festivala predstavili program predfestivalskega dogajanja in programa, ki bo potekal ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic 2025. V sodelovanju z Društvom slovenskih književnih prevajalcev bomo razglasili imena nominirank oz. nominirancev za nagrado Vasje Cerarja.
Sreda, 16. april 2025, 11.00, sejna soba MKC Maribor.
Organizira: MKC Maribor – festival Slovenski dnevi knjige v Mariboru.

SELIŠČA S KRISTINO KOČAN

Svetovnemu dnevu knjige in avtorskih pravic se bomo v šentiljski knjižnici poklonili s pogovorom z avtorico nagrajene pesniške zbirke *Selišča*, Kristino Kočan. *Selišča* so četrta pesniška zbirka pesnice in prevajalke Kristine Kočan, v zbirki izstopa narava, ki bo tudi v fokusu zanimanja letošnjih Slovenskih dnevov knjige. Kot gostjo so avtorico v Knjižnico Šentilj povabili člani in članice družabnega kotička Skodelica besed pod okriljem festivala Slovenski dnevi knjige v Mariboru, pogovor bo vodila Sabina Kotnik.

Četrtek, 17. april 2025, 10.00, Knjižnica Šentilj
Organizatorja: Mladinski kulturni center Maribor in Družabni kotiček Skodelica besed
Partner izvedbe: Knjižnica Šentilj

MAJHNO OSVOBOJENO OZEMLJE # 4
Branje mladih literatov in izmenjevalnica knjig, verzov in brošk

Na literarnem branju se bodo predstavili avtorji mlajše generacije: pesnice Mila Kodrič Cizerl, Nika Gradišek, Lara Gobec, Manca Marinko, dramske ustvarjalke Nika Švab, Doroteja Drevenšek, Lena Hebar in glasbeni producent Jaš Heler. Gostiteljica večera je Nina Medved, program povezuje Ajda Strajnar.
Pred večerom vabimo na ustvarjalno druženje: na izmenjevalnici knjig lahko izmenjate leposlovna dela in nasvete za branje, na izmenjevalnici verzov avtorice Alje Pušič napišete novo pesem, na broš(k)iranju poezije pa si lahko izdelate lastno literarno broško.

Petek, 18. april 2025, 17.00: izmenjevalnica, 19.00: branje, Vetrinjc – BarCoda.
Organizator: Dve luni, zavod za poetizacijo sveta, v sodelovanju z Vetrinjcem – BarCodo in Vetrinjskim dvorom – Narodnim domom.

MINUTA ZA POEZIJO – DREVO, BESEDA IN ČLOVEK …
Pesniški dopoldan s SNG Maribor

Drama SNG Maribor ob svetovnem dnevu knjige, 23. aprila, pripravlja pesniški dopoldan z naslovom *Minuta za poezijo – drevo, beseda in človek* …
Dogodek, ki ga je pripravila dramaturginja mariborske Drame Tanja Lužar, je nastal v sodelovanju z Mladinskim kulturnim centrom Maribor – s festivalom Slovenski dnevi knjige, z univerzo Alma Mater Europaea in s Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru.
Temo letošnjega festivala Slovenski dnevi knjige je navdihnil začetni verz Kocbekove pesmi *Na polju*: »Drevo, beseda in človek«.
Tematsko obarvan izbor poezije slovenskih pesnic in pesnikov bodo interpretirali igralke in igralci mariborske Drame.

Torek, 22. april 2025, ob 11. uri, amfiteater Filozofske fakultete Univerze v Mariboru
Sreda, 23. april 2025, ob 11. uri, amfiteater Alma Mater Europaea Maribor
Produkcija: SNG Maribor, organizacija in izvedba: SNG Maribor, Alma Mater Europaea Maribor, Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

JANKO GLAZER - PESNIK POHORJA
Literarni večer

Letos mineva 50 let od smrti Janka Glazerja, bibliotekarja, literarnega in kulturnega zgodovinarja ter urednika. S svojim raznovrstnim delom je Glazer prepoznavno oblikoval kulturno podobo Maribora in Štajerske 20. stoletja. Svojo poezijo je združeval z zgodovinsko zavestjo in s predanostjo knjižničarskemu delu in z zavezo po ohranjanju slovenske kulturne dediščine. Literarni dogodek, kjer je dramaturginja mariborske Drame Maja Borin povezala življenje, delo in poezijo, bosta vodila igralca mariborske Drame Mateja Pucko in Davor Herga.

Torek, 22. aprila, 18.00, Knjižnica Lovrenc na Pohorju, Spodnji trg 8
Produkcija: SNG Maribor, organizacija in izvedba: Mariborska knjižnica in SNG Maribor.

POSLANICA OB SVETOVNEM DNEVU KNJIGE 2024

Objava poslanice predsednika Društva slovenskih pisateljev Marija Čuka ter generalne direktorice UNESCA Audrey Azoulay ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic 2025.

Sreda, 23. april 2025, spletne strani in družbena omrežja MKC Maribor in DSP

NAZAJ K NARAVI IN K VIŠJIM MODROSTIM
Literarna matineja z Marjano Moškrič

Roman *Sneg* je napeto pustolovsko branje, za katerega je avtorica Marjana Moškrič prejela 28. večernico, književno nagrado za najboljše otroško ali mladinsko delo minulega leta, ki jo podeljuje časnik Večer. Dogodek spada v sklop obeležitve svetovnega dneva knjige in je del festivala Slovenski dnevi knjige v Mariboru. Pogovor z avtorico bo usmerjala Andreja Erdlen.

Sreda, 23. april 2025, 9.40, Srednja šola za trženje in dizajn Maribor.
Organizatorji: Mladinski kulturni center Maribor, Mariborska knjižnica in Srednja šola za trženje in dizajn Maribor.

HUIQIN WANG IN LILI SAJE WANG: RAZSTAVA ILUSTRACIJ
Vodstvo po plakatni razstavi v središču Maribora

Dogodek bomo pričeli z ogledom animiranega filma *Alma, neuklonljiva ženska*, potem se bomo skupaj z ilustratorkama odpravili po mestnem središču in si ogledali plakatno razstavo ilustracij.

Sreda, 23. april 2025, 10.00, začetek v Pionirski knjižnici (TPC City)
Organizacija in izvedba: Mariborska knjižnica.

PISATELJICA ZA KATEDROM
Gostovanje Marjane Moškrič na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru

Roman *Sneg* Marjane Moškrič je roman o odraščanju in zorenju najstnikov v zahtevnih okoliščinah, ko njihove mladosti ne določa le osebna zgodba, temveč tudi zgodovinski trenutek, ki kliče k uporu. Marjana Moškrič nas popelje na napeto odkrivanje preteklosti in tiste resnice, ki presega svet navideznega sijaja in vodi nazaj k bistvu, k naravi in k višjim modrostim. Pogovor vodi Dragica Haramija.

Sreda, 23. april 2025, ob 13.00, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
Organizatorja: Mladinski kulturni center Maribor in Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

MARATON MARIBORSKIH LITERATOV IN LITERATINJ – POZDRAV SVETOVNEMU DNEVU KNJIGE

V Mariboru živi in ustvarja pisana, uspešna in prepoznavna literarna druščina, ki ustvarja žanrsko raznoliko literaturo – pesmi, pesmi v prozi, kratke zgodbe, novele, dramatiko, romane, otroško in mladinsko literaturo. Pesniki in pesnice ter pisatelji in pisateljice vseh generacij se bodo zbrali na 23. literarnem maratonu festivala Slovenski dnevi knjige v Mariboru. Na dogodku bodo brali svoja najnovejša literarna besedila oziroma odlomke iz besedil ali pa besedila iz opusa, povezana z letošnjim sloganom Drevo, beseda in človek.
Nastopajo: Meta Blagšič, Andreja Borin, Laura Buzeti, Janez Dreu, Franjo H. Naji, Tonja Jelen, Mila Kodrič Cizerl, Zdravko Kokanović Koki, Boris Kolar, Petra Kolmančič, Danica Križanič Müller, Nina Medved, Željko Perović, Jan Šmarčan, Bojan Tomažič, Rok Vilčnik, Breda Slavinec, Tanja Špes, Nika Štumberger, Tom Veber, Andreja Vidmar in drugi … Prireditev povezuje Petra Bauman.

Sreda, 23. april 2025, 18.00, Grajska kavarna – Pokrajinski muzej Maribor.
Organizacija in izvedba: MKC Maribor v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Maribor.

OMIZJE TELEVIZIJE MARIBOR OB SVETOVNEM DNEVU KNJIGE – (NE)PISMENOST IN DRUŽBENA RAZSLOJENOST

Pismenost v času digitalizacije in nenehnih družbenih sprememb postaja vse bolj kompleksna dejavnost. Nezadostna raven pismenosti pogosto vodi v družbeno izključenost, saj prizadene predvsem tiste, ki so zaradi socialnega porekla ali drugih življenjskih okoliščin manj zmožni razumeti in uporabljati pisano besedo. (Ne)pismenost tako ni le pedagoški in andragoški izziv, temveč tudi etični, politični in ekonomski problem, ki odraža širše dogajanje v družbi. Ob teh vprašanjih se odpira prostor za razmislek o vlogi pismenosti v sodobni družbi in njenih posledicah za posameznika in skupnost.

Sodelujejo Katarina Klančnik Kocutar, dr. Andreja Erdlen, mag. Emica Antončič, vodi dr. Zoran Medved.

Oddaja bo premierno v sporedu TV Maribor v sredo 23. 4. 2025 ob 20:00 uri.
V soorganizaciji Mladinskega kulturnega centra Maribor, RTVSLO – Regionalnega centra Maribor in Mariborske knjižnice.
Omizje je del posveta Pismenost na prepihu 2025, ki ga pripravlja Center za spodbujanje bralne pismenosti Mariborske knjižnice, ter spremljevalni strokovni dogodek festivala Slovenski dnevi knjige v Mariboru.

JERNEJA FERLEŽ: GNEZDA
Literarna postaja Mariborske knjižnice

Dr. Jerneja Ferlež je pronicljiva raziskovalka in etnologinja, ki sodeluje v različnih kulturnih projektih Maribora. Zbirka kratkih zgodb *Gnezda* je njen leposlovni prvenec. Knjigo je napisala v dneh svojega bivanja v pisateljski rezidenci v Idriji kot dnevnik spoznavanja mesta, njegove zgodovine in Idrijčanov. Pogovor z avtorico bo usmerjala Petra Vidali.

Četrtek, 24. april 2025, 18.00, Prvi oder Prve gimnazije Maribor, Krekova ulica 1.
Organizacija in izvedba: Mariborska knjižnica.

PREDSTAVITEV LITERARNEGA ZBORNIKA II. GIMNAZIJE

V zborniku se z avtorsko poezijo predstavljajo Miha Ferlinc, Neža Grajfoner, Nana Kovačič, Ana Kuprivec, Laura Šmigoc, Hana Špičko in Žiga Virtič, ki so zbornik uredili pod mentorstvom Nine Medved, ter pesnice Neja Jakopanec, Neli Krajnc in Ela Skale. Ilustracije so delo Hane Špičko in Stele Petrinić. Zbornik sta založila II. gimnazija Maribor in MKUD Ivan Cankar, s prijazno podporo Mestne občine Maribor in Dravskih elektrarn Maribor.

Četrtek, 24. april 2025, 18.00, Amfiteater II. gimnazije.
Organizacija: II. gimnazija Maribor in MKUD Ivan Cankar.

28. Slovenski dnevi knjige v Mariboru
Ko te napiše knjiga 2025

28. SLOVENSKI DNEVI KNJIGE V MARIBORU – KO TE NAPIŠE KNJIGA 2025

Predfestivalske aktivnosti in produkcije ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic, 17.-24. april 2025

Organizator in koordinator festivala: Mladinski kulturni center Maribor **Zanj:** Marja Guček
Programska koordinatorica: Petra Kolmančič
Programski odbor: Andreja Erdlen, Jerneja Ferlež, Nino Flisar, Borut Gombač, Dragica Haramija, Zora A. Jurič, Petra Kolmančič, Nina Medved, Milena Pivec, Marjan Pungartnik, Vlasta Stavbar, Martina Magdič
Organizatorji in partnerji dogodkov v aprilu: Mariborska knjižnica, SNG Maribor, MKC Maribor, Filozofska fakulteta Maribor, Pedagoška fakulteta Maribor, RTVSLO- RC Maribor, Pokrajinski muzej

Maribor, Srednja šola za trženje in dizajn Maribor, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Alma Mater Europaea – ECM, Zavod za poetizacijo sveta Dve luni, Družabni kotiček Skodelica besed, II. gimnazija Maribor, Knjižnica Šentilj
Medijski pokrovitelj: RTVSLO – Regionalni center Maribor – Televizija Maribor
Odnosi z javnostmi: Živa Mijatović
Logotip festivala: Nenad Cizl **Celostna podoba**: Uroš Lehner – ookie

Program poteka s finančno podporo Mestne občine Maribor. Nekateri dogodki spadajo v sklop literarnih prireditev, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo.